

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Divendres 16 de Mars de 1900

Núm. 3517

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principales librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, Ilustrada Mallorá, Carrer Junquers, 6.
No s' retornen los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes Ptas. 1
n provincias trimestre 3/00
Extranjer y Ultramar 7
Anóneta, a preus convencionales.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més contribució de la provincia.

Escribanias, tinters, tintas, estisoras, cortaplumas, vades, llapis, plumas, reglas, xinxos, ostias, gommas, estutxos de dibuig, etc., etc.

S. Laguna

Papareria economica

MONTEROLS, 31

Una resma de paper barba ptas. 5'75
Kilog. de paper embolicar " 0'38
100 sobres comercials " 0'25
Kilogram de cartó " 0'27

Secció doctrinal

La salvació dels pobles

No es cap novetat, però sí una veritat que convé tenir constantment en compte, que'l pervenir serà de las nacions que millor sápigam resoldre las cuestiones socials. Y aquesta veritat es especialment d'interés pera las nacionalitats que com Catalunya, renaixent á una nova vida hi son encara á temps pera formarse serenament un criteri expansiu y recte d'ellas, y fins á organitzar sas institucions polítiques y dirigir las després, tenint en compte aquella importantíssima veritat.

Durant los darrers mesos, alguns fets d'armas desgraciats pera 'ls inglesos, en aquells llunyans camps de batalla del Sud d' Africa, proporcionaren á las envejades continentals l'esperansa d'un enfonzament definitiu de l'Inglaterra. La major part dels pobles d' Europa no saben encara comprendre la grandesa de las nacions, sense seguits triomfs militars; y en temps normal, sense exércits inmensos, sense armaments formidables de tota mena. Los alemanys y 'ls francesos, sobre tot, que menos, molt menos, per simpatia pels boers, que per enveja... y por á Inglaterra, tant donavan ja per definitiva sa cayguda, no pensavan més que en sa forsa militar; com si dependés precisament d'aquesta la sort de las nacions.

Lo nou aspecte de la guerra sud-africana ha fet canviar á aquesta gent; avuy ni 'ls periodistas serios, ni 'ls polítics formals gosant ja á parlarne de la posta de l'estrella d'Inglaterra... tot per unas cuantas accions favorables, més ó menos decisiva pera l'èxit definitiu de las armas británicas!

En las consideracions més ó menos imparcials fetas durant alguns mesos sobre 'l suposat pervenir d'Inglaterra, que segons tanta gent ilustrada d' Europa pot canviar en un dia pel millor ó pitjor emplaçament d'uns cuants canons, ó pel major talent táctic d'un Cronje sobre un Buller ó d'un Roberts sobre un Joubert, s'olvida que hi ha en la vida dels pobles, avuy sobre tot, que com més fonamental que un èxit militar; que una victoria esborra realment en un dia l'efecte d'una batalla perduda, y que fins las conseqüencias d'una pau de las qu' en diuen vergonyosas desapareixen facilment ab una nova guerra de resultats favorables,

En cambi la situació interior de las nacions es lo que nos canvia ab aquesta rapidesa, ni está subjectada á las eventualitats d'un erro-estratègich, ni s'isquera de la major ó menor perfecció y alcans dels fusells y dels canons. Y de la vida íntima dels pobles, de sas condicions de progrés, y de lo que realment en depén lo seu pervenir.

Avuy, en totas las nacions, aquesta vida y aquest progrés están estretament lligats, ab la que alguns per autonomia anomenan la cuestió social, conjunt més propiament de complexas, interessantíssimas cuestiones socials. D'ellas sí que'n depén propiament la sort dels poderosos Estats actuals d'Europa.

L'equivocació del camí de sa solució pot enfonzar en pochos anys lo gran Imperi alemany; ab sos exércits inmensos, ab sa jove y brillantíssima marina; l'oscilació del criteri francès sobre ellas, per l'acció frenadora exércit per alguns esperits ilustrats, respecte á temeraris plans de revolucions socials, contribueix més al ensopiment de la Fransa que l'imposició del poder militar de Guillém; en cambi, la relativament casi perfecte organització política social de la Inglaterra, no per lo simpàtic ni científich de sas institucions, sinó per son ajustament al modo de ser del país, al fer que cap cuestió social fassi en ella verdadera por, per la seguretat de tots los inglesos, alts y baixos; de trobarhi á son temps la solució més adequada, es lo que constituix tota la forsa inmensa de que disposa avuy la Gran Bretanya.

Y aquesta forsa, qu' es la desesperació dels demás països europeus, es la causa de la confiansa dels inglesos en sí mateixos, que tant facilment apareix en forma d'orgull nacional. Y ja'n poden tenir de confiansa en sí mateixos; que si es de las cuestiones socials que'n depén la sort futura de las grans nacions d' Europa, avuy per avuy Inglaterra, ab la fonda y sòlida educació de totas las classes socials, especialment de l' obrera, ab sa limitació de las funciones del Estat, aproximadament á las que li son propias, ab la supressió per medi de sa organització militar fundada en lo voluntariat, de la més crua de las desigualtats socials, ab lo desenrollu de totas las energias individuals, ab lo respecte dels drets de tots, ab liure lluyta de tots los interessos contraposats, ab l'esprit ampli, expansiu, obert á totas las reformas beneficiosas s'ha posat ben bé en lo camí d'anar resolgent d'una manera pacífica totas las cuestiones socials, que en lloch deuria ara apareixe ab tants perills, com en aquell poderosíssim país industrial, y que en lloch, no obstant, son abordadas ab menos por per tothom.

Y es que quan de cuestiones socials se tracta; potser més interessant que 'ls termes mateixos d'ellas, ho son los medis ab que s'compra pera resoldrelas. Los Estats que no comptan com a medis més que l'entrega del Estat á la revolució socialista, al colectivisme filosófic, parcial á total, ó la resistencia á ell per medi de exércits poderosos, ab los quals no saben fins quant podrán comptarhi, se trobaran sempre en perills molt més grossos que aquelles nacions que hagin anat educant son esperit y organisant sas institucions y sa vida social fins á adquirir lo convenciment de que no hi haurá reforma justa pera la qual no arribi l'hora, ni utopia, que á la curta ó la llarga, sense violencias governamentals ni ensajos perillosos no quedi ofegada pel bon sentit nacional.

Per aixó, los que s' preocupan de la sort futura de Catalunya, y tractan d'eleva son nivell intel·lectual y moral, y de donarli una organització política propia, deuen avans que tot preocupars d'ajustar aquesta á las necessitats imperiosas que pressuposan los complicats problemas socials, puig de lo ben preparada que la nostra terra se trobi pera ella, del es-

perit obert y práctic que acabi per imperar, de la facilitat que donuin las nostras futuras institucions pera tot lo que sigui augment de la nostra riquesa, de la nostra cultura y de la nostra moralitat, en dependrà la sort definitiva de la nacionalitat qu'estém tornant á la vida.

LLUÍS DURÁN Y VENTOSA.

Diferencias

LENGUA.—Hi ha tanta diferencia de la llengua catalana á la castellana com de las llengües germánicas á las semíticas. La concisió y sequedat de las frases y modismes que caracterisa á la llengua catalana contrasta notablement ab las ampuloses formas de la castellana. La primera va de dret pera expressar las cosas tals com son; la segona es amant de conceptes perifràstichs pera expressar la més insignificant de las ideas. Además, la llengua catalana es armoniosa, rica en l'expressió dels conceptes, mentres la castellana és, en comparació ab las demás europeas, monótona, particularment per la pobresa de vocals.

HISTORIA.—L' historia de Catalunya, unida íntimament ab la de la gloriosa Corona d'Aragó, es la font d'origen de totas las veritables glories que s'ha fet seva l'Estat Espanyol, y en efecte: sense las expedicions y fets d'armas dels almogàvers, l'honradesa del Concell de Cent, la sabiesa de nostra antiga legislació, y'l constant esperit d'activitat de la rassa catalana, ¿que resta d'Espanya? Guadelete, Trafalgar, Cavite, Santiago, la Sierra Morena, l'adquisició, las cadenas de Colón, etc. etc.

ORIGEN.—Las rasses que han dat origen á la Nació Catalana son la celtibérica, la grega, y sobre tot la gòtica, totas ellas de rassa «europea» que és la representant de la civilització. Lo poble castellá andalús conté sobre la ibérica y gòtica un considerable element arábich que'l fa esser de «rassa africana», que significa la barbarie.

CARACTER.—Lo caràcter ó modo d'esser dels catalans consisteix en un esperit práctic que 'ls fa proverbialment trevalladors y actius, com las rasses del Nort. Lo caràcter dels castellans consisteix, ab molta «hidalgia y caballerosidad», aixó sí, pero no 'ls parlen de treballar ni conrear los inmensos ermos de la Manxa. Y'l de sos germans d'Andalusia, s' caracterisa per una proverbial mentida y fanfarroneria, y per una passivitat fatalista verdaderament mussulmana.

COSTUMS.—De las costums de Catalunya no cal parlarne. Totas ellas son prou hermosas y sanas, honestas y de bon gust. Las diversions predilectas de l'Espanya semítica consisteixen en l'esquerós flamenquisme, y particularment en las repugnants, salvatjes «corridos de toros», de las quals s'han fet lo sen spectacle nacional.

DRET.—Los principis en que s'fonda la legislació civil de Catalunya y de Castella son radicalment oposats: si la primera atribueix á la costum la principal autoritat, la segona, la nega, segons, donchs lo dret de Catalunya, lo poble col·labora directament á

la formació de sàs lleys; en lo dret castellà le poble s' converteix en esculen d' un legislador. La llibertat de testar y l' institució del hereu, vigents en nostra terra, están en oberta oposició ab lo dret castellà ó espanyol, que nega la llibertat de testar y rebaixa l' autoritat paterna disolvent ab facilitat lo patrimoni de la familia.

TRADICIÓ POLITICA.—La política que sempre seguí Catalunya mentres fou mestressa de sos notes, fou adoptada á l' esperit democràtic de sas institucions y amor á la llibertat que 'ls catalans senten. Per aixó als pobles que conquistava los hi deixava sas propies lleys, formant aixís la Corona d' Aragó una confederació de pobles lliures, sempre amants de la metròpoli. Ben diferent de la tradició política de Castella, que ha imposat sempre sa dominació en tots aquells immensos territoris que conquistá per una casualitat històrica. Per xo en lo peoat ha trovat la penitencia.

SINBOLS.—L' escut de Catalunya, ab sas quatre barres, representa la sanch vessada per un héroe liberador. Los lleons y torres no sé lo que signifiquen; pero 'ls primers ¡Deu nos en guard de sas grapas!, y las segonas semblan simbolisar lo retrocés á l' edat de la barbarie.

Com se veu, donchs, las diferencias no poden esser més grans.

Que considerin aquest fet los qui pretenguin uniformar los diversos pobles que constituheixen l' Estat Espanyol, y veurán que l' Ebre es un límit naturel més important de lo que sembla. Lo progrés de la ciencia tendeix á destruhir las fronteras que la Naturalesa ha marcat sobre la terra. Pero mentres subsisteixen las diferencias morals entre 'ls distintos pobles, subsisteixen també las fronteras.

BONAVENTURA RIERA.

La guerra del Transvaal

No deix d' esser extraordinari que quan los inglesos se consideran victoriosos en recents operacions, forts pera perseguir ab fruyt la campanya y segurs en absolut d' un próxim triomf, en lloch d' omplir las columnas de sos periódichs ab noticias de la guerra, que tan bon aspecte presenta segons afirman, insertin y comantin ab preferencia y verdadera fruició rumors aprop de la pau.

Soñaba el siego que veía...
Soñaba lo que quería.

En nostre concepte aquest afany de la prempsa inglesa de substituhir en sas columnas los comentaris de la guerra ab los de la pau, proba que 'ls ánims en la Gran Bretanya, tement las consecuencias d' una lluyta llarga y esgnanta y d' una victoria final més cara que gloriosa, s' inclinen ab amor vers las solucions pacíficas.

Es clar que comensen per fer constar que la pau seria acceptable sobre la base de la sumissió incondicional de las petitas Repúblicas boers; pero com aquestas ne poden pensar d' igual modo, lo probable seria que vingués lo «tio Paco» ab la rebaixa y s' conformessin los esforços inglesos ab lo *statu quo ante bellum* ab algunas ventatjes pera las societats mineras, avans d' exposarse á que volin las mines y s' arruinin las empreses que las explotan, perque devant aquest perill es molt dubtós que 'l mercantilisme ne inglés sostingui 'ls «pujos» de patriotisme inglés que 'ls portá á celebrar ab borrazeras la noticia de la rendició d' en Kronje.

Y nóti's que no s' ha comensat á parlar de probabilitats de pau á Londres fins lo moment mateix en que, ab referencia á informes d' origen boer, comensá á divulgarse 'l propósit dels republicans de destruhir las fábricas mineras de Johannesburg avans de que 'ls inglesos posesin lo peu en aquesta important ciutat.

Si aixó no passa del carácter de casual coincidencia, nosaltres senyalém aquesta coincidencia perque no deix de constituhir un indici molt notable pera jutjar als inglesos en tota sa realitat.

Al costat d' aqueix joch de la diplomacia inglesa, contrasta la situació en que s' coloca respecte al mateix als pobles boers, incomunicats ab lo món y i mpossibilitats, per lo tant, de fer públics sos propósits, si que 'n tenen altres que aquells decidits y valents que 'ls induhiren á iniciar la defensa de sa independència; y encar que no hi ha motiu racional pera suposar que hagin cambiat de conviccions, es tan fácil atribuhíroslos propósits descabellats quan careixen de medis pera justificar la realitat de sa conducta, que es possible que Inglaterra fessi creure al món que 'ls boers prefereixen la «carinyosa» tutela dels inglesos á sa «cològárica» independència.

Tot aixó es pur convecionalisme; las Repúblicas Sud-africanas, que desde 'l principi de la campanya

degueren comptar ab que arrostrerian major número y més grans revessos que 'ls que fins ara han sofert, sens perjudici del éxit final de la campanya, han demostrat que ayman sa independència y no es presumible que á la primera contrarietat sacrificuin sos afectes á la Patria y rassa á una esolevitut que horra pera sempre del llibre de la historia una personalitat afermada ab la admirable conducta que fins ara han observat.

Entre tant, s' exaltan lo cervell los generals inglesos pera averiguar lo parader d' aquells potents nucleos boers que tan repetidament deströsseren los divisions británicas en lo Tugela, á Ladysmith, á Magersfontein y á Stomberg; perque, ó tenen que confessar que 80 mil soldats inglesos han sigut juguet d' uns quants centenars de boers, lo qual es poch satisfactori pera l' honor de las armas británicas, ó tenen que convencers de que 'ls grans nucleos enemichs, sustrayentse á la observació dels tres cossos que s' proposan invadir l' Orange, están en alguna part, segurament ahont podrán produhir algun cop d' efecte, y 'ls inglesos ho ignoran, lo qual tampoch fa gran honor á la pericia dels capdills que dirigeixen las hosts de la poderosa Albión.

Varias vegadas s' ha demostrat, ab cálculs fundats en indicis reals y positius, que 'l total efectiu de las forsas confederadas; inoluhint las lleigions extranjeras y 'ls nucleos d' afrikanders procedents del Natal, de la Colonia del Cap y de la Bachualandia, podía ficers en una 75 mil homes; deduhim encara que sian uns deu mil per las baixas naturals per tots conceptes inherents als exércits numerosos que s' troban en operacions actives, y prescindim del augment que pot produhir la incorporació de las últimas reservas; sempre resultarà un efectiu mínim de 60 mil homes útils en absolut pera 'l combat; pera aquest càlcul, fugint de la exageració incurrim de bon grat en la diferencia.

Donchs be: en lo Natal, pera defensar la línia del Biggarsberg y 'ls passos del Drekenberg, han quedat uns 6 mil combatents; altres dos mil se troban encara el Nort de la Colonia del Cap defensant los passos del riu Orange; lo general Roberts ha sostingut combats ab forsas republicanas, únicas que te enfront per ara, quin número no excedeix segurment de quatre mil boers; puja donchs á 12.000 la xifra dels que están á la vista dels Cossos d' Exército de la Gran Bretanya, y bastan, com se veu, pera fer dificultós lo desenrollito dels plans d' en Roberts; pero, ahont se troban y qué s' proposan los 48.000 restants dels quals ningú del teatre de la guerra sab donar noticia?

Seguim creyent que aquest gran nucleu incognit, quan se dongui senyals de sa existencia, ha de donar que sentir als inglesos; y sino, al temps.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 15 de Mars de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grav d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Obsers particular.
9 m.	756	72		5'3	Ras	
3 t.	758	70				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 27	3	9	0.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 19		15	0.		0'4

Hem rebut segells de la «Unió Catalana» de la darrera emissió.

Tots quants companys de causa destitgin adquirirne poden ferho en nostra Redaccó.

Sia cualsevol lo número de senyors regidors que s' reunixin avuy á las set nostre Excm. Ajuntament celebrará sessió de segona convocatoria.

Diumenge á la nit en la societat «La Palma» s' hi celebrará un lluhit ball amenizat per ls banda del «Centro de Lectura», y dilluns festividad de Sant Joseph, se representará en lo teatre de la mateixa lo drama històric «Clarís».

Lo Sr. Luengo y sa apreciable senyora sortiran en breu pers Madrid á fi d' apadrinar la boda de son fill, capitá d' ingenyeros, ab la senyoreta donya Elisa Augustí, neboda del general del mateix apellido.

Sa permanencia en la cort será curta.

Durant lo passat mes de Febrer s' han perdut 52 barcos de vela y 14 vapors inglesos, ofegantse 150 de sos tripulants.

La Real Academie de Ciencias y Arts de Barcelona, anuncia que s' han de provehir dues plases de académich de la Comissió permanent de Astronomia y Geodesia.

Hem rebut lo quint número del periódich catalanista «Juventut» que s' ha publicat ab le següent sumari:

«Supernacionalis», per Pompeyus Gener.—«La primera escena del primer cuadro del primer acte de la primera comedia», per Albert Llanas.—«Sacrificis», per Trinitat Monegal.—«Los ulls de la Verge», per A. Bori y Fontestá.—«Los concorts del Liceo», per Joaquim Pena.—«Teatres», per J. y S. V.—«Bibliografias», per Oriol Martí.—«Novas».

Ha mort á Sabadell don Salvador Brú, un dels més didicits defensors del Catalanisme, havent sigut dels fundadors del Centre Catalá d' aquella ciutat. De tot cor doném lo nostre més sentit condol á sa atribulada familia, y d' un modo especial als socis del Centre Catalá que sentirán eternament la dolorosa pèrdia del amic Brú, que tothom que 'l tenia tractat desseguida sentia per ell un fondíssim carinyo, degut á las nobles qualitats que l' adornavan. (D. E. P.)

S' ha publicat lo número 16 de la ilustrada revista local «La Palma», portaveu de la societat del mateix nom.

Per atencions de primera ensenyansa s' efectuaren ans d' ahir el govern los següents ingressos:

Vinebre, 12'34 pessetas.

Pauls, 696'89 id.

Passanant, 150 id.

Palms, 286'27 id.

Albinyana, 215'65 id.

Lo governador civil de Barcelona, ha denegat la autorisació pera celebrar un meeting á Sitjes, lo próxim diumenge.

Llegim en un confrere de Tarragona:

«Se dona com segur que 'l govern te acordada la supressió del Hospital militar d' aquesta plassa.

Aixó creará un problema, que ignorém có'm se resoldrà.

¿A hont anirán á parar los individuos malalts dels cossos de la guarnició?»

Ahir foren decomisats per los dependents del resguard de Consums 10 kilos de tocino y 10 cortés de ví per tractar d' introduhirse sense pagar lo dret de consums.

Un enginyer austriach, M. Joseph Manniger, ha rebut la ordre del ministeri de la Guerra d' Austria, de fer certas probas ab una máquina de volar. Segons los experiments que ha portat á cap, diu que l' aparell portará un home y marxará á una elsada de 1.000 pens, cualsevol que sia 'l temps, á una velocitat de 60 millas per hora. Pot permanceixer al ayre durant sis horas y guiar-se en cualsevol sentit contra 'l vent, si es menester.

S' opina que la campanya pendrá á Espanya un giro semblant á la del passat any. Sa abundant collita feya presagiar certa baixa: s' ha originat tot lo contrari. S' atribueix á la ecassetat de vins sans, perque en realitat la majoria son mitjans. En conclusió, si be es veritat que existeix calma, s' espera que durant lo corrent mes s' accentuará un moviment en los negocis, normalisante així la vida comercial.

A París se nota de més en més la necessitat d' aprovisionarse de productes sólits pera reforzar los vins fluixos, que, com hem dit, son aquest any en gran cantitat. Los pochos vins indígenes de graduació que quedan son caríssims. En vista d' aixó, variis compradors s' han dirigit al extranjer demanant vins forts. Los espanyols han experimentat un petit augment en las cotisacions.

Se diu que en alguns pobles de la provincia de Castelló s' ha presentat ab carácter epidémich la malaltia anomenada meningitis cerebro espinal; adopta la forma grippal y hi ha hagut molts cassos fulminants.

Lo Club Velocipedista de Valls farà una excursió, lo próxim diumenge, ab objecte de visitar la preciosa finca «Mas de Samá», propietat del Excm. senyor marqués de Mariano.

De Valls se dirigitán los ciclistas per Alcover, Reus, Riudoms y Viñols al paroh, regressant per Cambrils.

Ahir s' acabá la vega de Babadell.
Los obrers han tornat al treball, sols ab la condició de que 'ls amos los prenguessin á tota, ó siga que cap esquitrols los hi prengui la plassa.

Segons observacions barométricas, realizadas per lo signor F. Morano, á Roma, aquest ha descubert que la lluna produheix dues mareas atmosféricas altes y dues de baixes cada dia. Suposant que la atmósfera de la terra tingui un gruix de 300 kilómetres, calcula que la lluna causa una marea de 21 metres y el sol una de 10 metres, essent lo máxim de las mareas de 31 metres.

Lo recaudet en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferents especies puja la cantitat de pessetes 867'30.

Secció oficial

Centro de Lectura

De conformitat á lo previngut en l' article 46 del Reglament per lo que s' regeix aquesta Societat, la Junta de Govern de la mateixa, convoca els senyors socis á Junta general extraordinaria pera 'l dia 17 del actual á dos quarts de deu de la nit al objecte de tractar del assumpte referent á la construcció d' un teatro, jardí y dependencias pera 'l «Centro» y donar compte de las gestions realizadas.

Reus 14 Mars de 1900.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, J. Domenech y Grau.

Registre civil

del dia 15 de Mars de 1900

Naciments

Matilde Sabaté Grisó, de March y Madrina.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Isabel Cortés Plana, 26 anys, Arrabal de Robuster, 16.—Miquel Garcia Mateu, 78 anys, Alt de Sant Pere, 90.—Pere Serrano, 21 anys, Hospital Civil.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Feliu.

Sant de demá.—Sant Pati.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 14

De Gijón y esc. en 33 dias v. Anselmo, de 572 ts., ab efectes, consignat als senyors Fills de B. Lopez.

De Alacant y Valencia en 4 dias llaut Noé, de 40 ts., ab efectes, consignat á don Manel Rodríguez.

De Barcelona en 6 horas v. Adela Roca, de 930 ts., ab tránzit, consignat á don Joseph M. Ricomá.

Despatzadas

Pera Barcelona v. Anselmo, ab tránzit.

Pera Avilés y esc. v. Adela Roca, ab efectes.

J. Marsans Rof

Representant en feus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	74'22	Aduanas	102'
Exterior		Norts	61'20
Colocials	115'	Alicants	79'25
Cubas 1896	86'50	Orenses	18'10
Cubas 1890	72'75	Obs. 6 0/0 Fransa	94'50
Filipinas	91'50	Id. 6 0/0	52'
Exterior París	72'25	Id. 3 0/0	

GIROS

París 31'60. Londres 33'15

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.—Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de coupons.—Compra de monedas d' or y billetes de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Blosí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día de ahir.

Interior	74'23	Cubas del 86	86'56
Orenses	18'10	Cubas del 90	72'81
Colonial	115'	Aduanas	102'
Norts	61'25	Ob. 5 0/0 Almansa	97'75
Alicants	79'30	Id. 3 0/0 Fransa	52'25
Filipinas	91'37		

Exterior	72'30	Madrid	
París	31'60	Londres	33'15

Se reben ordres pera operacions de Bolsa Compra y venda al comptat de tota classe de valors cotizables de Bolsa. Descompte de coupons y compra de monedas de tots los paissos.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.		32'70	
> 8 dias vista			
> vista		33'10	33'20
París 90 dias fetxa			
París vista		31'40	31'60
Marsella vista			
Perpinyá			

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Plas.	Plas.	
Gas Reusense.		700	
Industrial Farinera	650		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	600		
Manufacturera de Algodón	155		155
C. Reusense de Tranvías	25		
C. Reusense de Tranvías privilegiadas al 5 0/0	250		

Anuncis particulars

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acollida que ha merescut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que s' vege agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpressió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumen en 8.º major de 440 páginas y s' ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta impremta.

CAFÉ CENTRAL

Per cessar en aquest negoci lo dueny de dit establiment, lo vendrá mitjantsant tracte personal. Pera informes al mateix dueny.

Telégramas

Madrid 15.

La ponencia de la Comissió de pressupostos del Congrós que entén en lo relatiu á la concessió de pensions á las viudas dels comandants Paga y Pintor, y del Las Morenas, deixa aquesta qüestió á la iniciativa del govern.

Per aquest motiu s' ha abstingut d' emetre dictamen.

—Lo catedrático d' aquesta Universitat senyor Azcárate va inaugurar ahir al Ateneu la série de conferencias que sobre «Centralisació, descentralisació y regionalisme» ha organísat la Junta Directiva d' aquella ilustrada Societat.

Comensá 'l senyor Azcárate manifestant que no s' tracta d' un problema doctrinal y científich, perque successos molt recents l' han tret d' aquella esfera, donantli un carácter d' activitat y de polémica en la premsa y en lo Parlament.

Va examinar com antecedents del assumpte y ab ayudo especial, las disposicions de don Xavier de Burgos en 1833 sobre divisió del regne en provincies; las del ministre Escosura; la constitució federal de 1873; la Real ordre de 1879 del senyor Silvela; lo Missatge que una comissió catalana va entregar en 1885 á don Alfons XII; l' altre Missatge entregat á la Reyna donya María Cristina en la visite que feu á Barcelona; y per últim, lo manifest del general Polavieja.

Desenrotllá la teoria de la centralisació, ó siga l' ordre gerárquich en la organizació burocrática del país.

Examiná las tres formás de regionalisme: lo literari, lo jurídic y 'l polítich.

Concedí poca importancia á n' aquesta fase del regionalisme, anomenada separatisme, y feu un detingut examen de les célebres Bases de Manresa.

Combaté ab tal motiu los fonaments ab que s' apoyan aquellas Bases.

Fundat en rahons geográficas, etnográficas (?) y políticas negá que puguin aplicarse á Espanya los exemples d' Austria, Alemania é Inglaterra que invocan los regionalistas á favor de sa doctrina. (1)

Afirmá que si tenen amor á la «patria chica» no hi ha cap rahó pera no admetre també l' amor á la «patria grande». (1)

Se fixa en lo perills (1) que duria l' aplicació del programa de Manresa no sols á Catalunya sino á altres regions d' Espanya, pero combat, no obstant, que s' hagi tractat d' evitar aquestos perills ab la llei de primer de Jener d' aquest any sobre atachs á la integritat nacional.

Va acabar dihent que 'l bon sentit s' imposará en aquest assumpte, acceptantse del regionalisme lo que tinga de respectable y just y refusantse lo que siga atentatori á la unitat de la patria.

Lo senyor Azcárate fou molt aplaudit.

—Ha visitat al senyor Silvela una comissió de funcionarios civils que van caure en poder dels tagals, demanantli lo reconeixement de determinats drets á que se 'ls considera acreedors.

—De diferents regions vinícolas han anunciat la sortida de Comissions que venen á defensar sos interessos.

París, 15.

S' ha rebut un telegrama de Londres, donant compte d' un despaig del generalíssim Roberts fetxat á Bloenfontein á las vuit de la nit del dimars, quin text es lo següent:

«Grácias á la ajuda de Deu y al valor de las tropas inglesas, he pres possessió de la plassa de Bloenfontein.

La bandera británica, oneja en lo Palau de la Presidencia, abandonat ahir tarde per Stein, antich president del Estat d' Orange.

En Trazer, membre del antich Govern, acompanyat d' alguns funcionarios han sortit á rebrem á dues milles de la ciutat, oferintme las claus de las oficinas ministerials.

L' enemich s' ha retirat, acampant no gayre lluny de la població.

Tot está tranquil.

Los habitants de la població han fet una arribada molt amistosa á nostras tropas.»

—A Londres s' ha rebut un telegrama fetxat á Carnavon, dihent, que 'ls afrikanders sublevats han ocupat Vesburg, interrompent las comunicacions ab lo Cap, quinas han quedat ja restablertas.

S' ha descubert que 'ls presoners boers que sortiren ahir de Simenstow en direcció á Santa Elena, rebían cartas y revolvers, amagats dintre de sindrias.

—S' ha declarat oficiosament la existencia de la peste bubónica á Buenos Aires, ab carácter benigne.

—Los periódichs de Londres dihen que la República de Orange ha deixat d' existir com Estat independent.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamaciones de la gola, etc.

Dipósit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principales droguerías.

